

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

אלטשולר שחם פנסיה כללית

דוחות ביניים כספיים

ליום 31 במרס 2017

(בלתי מבוקרים)

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

אלטשולר שחם פנסיה כללית

תוכן העניינים

עמוד

3	דין וחשבון רואי החשבון המבקרים
4	מאזנים
5	דוחות הכנסות והוצאות
6	דוחות תנועה בקרן פנסיה
7-12	באורים לדוחות הכספיים

לכבוד
העמיתים של אלטשולר שחם פנסיה כללית
בניהול אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

הנדון: סקירת דוחות ביניים בלתי מבוקרים ליום 31 במרץ 2017

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של אלטשולר שחם פנסיה כללית (להלן-"הקרן") ליום 31 במרץ 2017, ואת הדוחות התמציתיים על ההכנסות וההוצאות ודוח על התנועה בקרן לתקופה של שלושה חודשים שנסתיימה באותו תאריך. ההנהלה אחראית לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים". אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל – "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם האנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שנוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים דעה של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד לתקינה בחשבונאות ובהתאם להנחיות אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון שבמשרד האוצר.

בכבוד רב,

זיו האפט
רואי חשבון

תאריך: 28 במאי, 2017

ירושלים: טל: 02-6546200 פקס: 02-6526633
באר שבע: טל: 077-6900700 פקס: 03-6368714
בני ברק: טל: 073-7145300 פקס: 073-7145317

תל אביב: טל: 03-6386868 פקס: 03-6394320
חיפה: טל: 04-8680600 פקס: 04-8620866
קרית שמונה: טל: 04-6951389 פקס: 04-6950004

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

אלטשולר שחם פנסיה כללית

מאזנים ביניים מאוחדים

<u>31 בדצמבר</u> <u>2016</u> <u>אלפי ש"ח</u> <u>מבוקר</u>	<u>31 במרס</u> <u>2016</u> <u>אלפי ש"ח</u> <u>בלתי מבוקר</u>	<u>31 במרס</u> <u>2017</u> <u>אלפי ש"ח</u> <u>בלתי מבוקר</u>	
2,869	1,864	2,498	רכוש שוטף מזומנים ושווי מזומנים חייבים ויתרות חובה
170	16	155	
<u>3,039</u>	<u>1,880</u>	<u>2,653</u>	
18,474	16,525	19,383	השקעות פיננסיות נכסי חוב סחירים נכסי חוב שאינם סחירים מניות
2,288	2,186	2,328	
5,155	4,172	6,272	
5,363	3,791	5,085	
<u>31,280</u>	<u>26,674</u>	<u>33,068</u>	
80	88	75	נדל"ן להשקעה
<u>34,399</u>	<u>28,642</u>	<u>35,796</u>	סך כל הנכסים
124	135	269	זכאים ויתרות זכות
34,130	28,507	35,291	התחייבות פנסיונית : התחייבות לעמיתים מבוטחים שאינם מקבלי קצבה
117	-	297	התחייבויות לפנסיונרים : התחייבות לזקנה ושאיירי זקנה עתודה לפנסיונרים
-	-	3	
<u>117</u>	<u>-</u>	<u>300</u>	
28	-	(64)	עודף אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפים עודף אקטוארי הנובע מגורמי תשואה
-	-	-	
<u>28</u>	<u>-</u>	<u>(64)</u>	סך הכל עודף(גרעון) אקטוארי
<u>34,275</u>	<u>28,507</u>	<u>35,527</u>	סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות
<u>34,399</u>	<u>28,642</u>	<u>35,796</u>	סך כל ההתחייבויות

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

שרון גרשביין – משנה למנכ"ל, מנהלת כספים ומטה	יאיר לוינשטיין – מנכ"ל	רן שחם – יו"ר דירקטוריון	28, במאי, 2017, תאריך אישור הדוחות הכספיים
--	---------------------------	-----------------------------	--

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

אלטשולר שחם פנסיה כללית

דוחות ביניים מאוחדים על ההכנסות והוצאות

<u>לשנה שהסתיימה</u> <u>ביום 31 בדצמבר</u>	<u>לתקופה של שלושה חודשים</u> <u>שהסתיימה ביום 31 במרס</u>		
<u>2016</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	
<u>אלפי ש"ח</u> <u>מבוקר</u>	<u>אלפי ש"ח</u> <u>בלתי מבוקר</u>	<u>אלפי ש"ח</u> <u>בלתי מבוקר</u>	
			הכנסות (הפסדים)
46	1	(31)	ממזומנים ושווי מזומנים
			מהשקעות
329	227	(49)	מנכסי חוב סחירים
44	28	12	מנכסי חוב שאינם סחירים
742	59	379	ממניות
410	(474)	474	מהשקעות אחרות
(1)	2	(3)	מנדל"ן להשקעה
1,524	(158)	813	סך כל ההכנסות (הוצאות) מהשקעות
(5)	-	(2)	הכנסות אחרות
<u>1,565</u>	<u>(157)</u>	<u>780</u>	סך כל ההכנסות (הפסדים)
			הוצאות
475	101	127	דמי ניהול
71	14	21	הוצאות ישירות
10	1	4	מיסים
<u>556</u>	<u>116</u>	<u>152</u>	סך כל ההוצאות
			עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה
<u>1,009</u>	<u>(273)</u>	<u>628</u>	

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים .

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

אלטשולר שחם פנסיה כללית

דוחות ביניים מאוחדים על התנועה בקרן הפנסיה

<u>לשנה</u> <u>שהסתיימה ביום</u> <u>31 בדצמבר</u>	<u>לתקופה של שלושה חודשים</u> <u>שהסתיימה ביום 31 במרס</u>		
<u>2016</u> <u>אלפי ש"ח</u> <u>מבוקר</u>	<u>2016</u> <u>אלפי ש"ח</u> <u>בלתי מבוקר</u>	<u>2017</u> <u>אלפי ש"ח</u> <u>בלתי מבוקר</u>	
27,976	27,976	34,275	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות ליום 1 בינואר של השנה
7,287	1,482	1,729	תקבולים מדמי גמולים
(3)	-	(3)	תשלומים: תשלומים לפנסיונרים-זקנה
(1,530)	(1,262)	(27)	תשלומים לאחרים - פדיונות
			סך כל התשלומים, נטו
33	-	-	העברות צבירה לקרן העברות מחברות ביטוח
551	34	661	העברות מקרנות פנסיה חדשות
1,236	1,233	-	העברות מקופות גמל
1,820	1,267	661	
(560)	-	(55)	העברות צבירה מהקרן העברות לחברות ביטוח
(1,577)	(674)	(1,419)	העברות לקרנות פנסיה חדשות
(147)	(9)	(262)	העברות לקופות גמל
(2,284)	(683)	(1,736)	
(464)	584	(1,075)	העברות צבירה נטו
1,009	(273)	628	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות
<u>34,275</u>	<u>28,507</u>	<u>35,527</u>	סך נכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף תקופה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

אלטשולר שחם פנסיה כללית

באורים לדוחות הכספיים ביניים

באור 1 – כללי דוח ומדיניות חשבונאית

- א. קרן הפנסיה אלטשולר שחם פנסיה כללית (להלן - "הקרן") הוקמה ביום 10 ביוני 2008 בהתאם לכללים לניהול קרנות פנסיה חדשות. הכללים גובשו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר. הקרן מנוהלת על ידי אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ (להלן - "החברה המנהלת") והחלה את פעילותה בחודש יולי 2008.
- ב. החברה המנהלת קיבלה מאת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - הממונה) רישיון מבטח לפי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981. רישיון זה מאפשר לה להפעיל קרנות פנסיה לעמיתים המצטרפים לקופות פנסיה מתחילת שנת 1995. הקרן האמורה, מנוהלת על פי ההוראות להקמה וניהול של קרנות פנסיה חדשות שפורסמו על ידי הממונה. הקרן מנוהלת על ידי החברה המנהלת במערכת חשבונות נפרדת. הקרן קיבלה אישור קופת גמל לקצבה על פי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) תשס"ה-2005.
- ג. הקרן הינה קרן תשואה שאינה זכאית לאג"ח מיועדות. הקרן מקנה זכויות לפנסיית זקנה ופנסיה לשאיירי פנסיונר במקרה של פטירה (פנסיית יסוד) וזאת בהתאם לתקנון הקרן. [לאישור ליאור] הפקדות לקרן הינם בעיקר הפקדות העולות על התקרה המותרת להפרשה לקרן הפנסיה חדשה מקיפה (כ- 20.5% מפעמיים השכר הממוצע במשק) והפקדות חד פעמיות ואחרות שלא ניתן להפקיד בקרן פנסיה חדשה מקיפה.
- ד. כחלק מיישום הוראות חוזר גופים מוסדיים 2015-9-29 "מסלולי השקעה בקופות גמל" ("המודל הצייליאני) החלה החברה המנהלת להפעיל החל מיום 1.1.2016, מודל הכולל ארבע מסלולי השקעה המותאמים לגיל העמיתים וכן הינה מפעילה מסלול השקעה נוסף כאמור:
- א. אלטשולר שחם פנסיה כללית מסלול לבני 50 ומטה (מס' אישור מ"ה 9761).
- ב. אלטשולר שחם פנסיה כללית מסלול לבני 50 עד 60 (מס' אישור מ"ה 9762).
- ג. אלטשולר שחם פנסיה כללית מסלול לבני 60 ומעלה (מס' אישור מ"ה 9763).
- ד. אלטשולר שחם פנסיה כללית מסלול בסיסי למקבלי קצבה (מס' אישור מ"ה 8580). מסלול זה החל לפעול ביום 30.6.2016.
- החל מיום 1.1.2016 נסגר המסלול הכללי בקופה (מס' אישור מס הכנסה 1329) והעמיתים הועברו ושויכו למסלולי תלויי גיל בהתאם לגילם לאותו מועד
- ה. דוחות ביניים אלה נערכו על פי הכללים החשבונאיים המקובלים כמתחייב לצורך עריכת דוחות כספיים לתקופות ביניים בהתאם להנחיות אגף שוק ההון ביטוח וחיסכון שבמשרד האוצר ולתקן 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות.
- ו. דוחות הביניים נערכו ליום 31 במרס, 2017 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של הקרן ליום 31 בדצמבר, 2016 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולביאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות השנתיים). עיקרי המדיניות החשבונאית יושמו בדוחות ביניים אלה באופן עקבי ליישומם בדוחות השנתיים.

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

אלטשולר שחם פנסיה כללית

באורים לדוחות הכספיים ביניים

באור 2 - התחייבויות פנסיוניות

- א. בהתאם להוראות הממונה התחייבויות הקרן למבוטחיה מחולקות לסוגים הבאים:
- התחייבות למבוטחים לזקנה בלבד- מבוטח הינו מי שרשומה בגינו יתרה צבורה במועד הדיווח ואינו מקבל פנסיה מהקרן.
  - התחייבות לפנסיונרים- פנסיונר הינו מבוטח שזכאי לקבל פנסיה מהקרן
- ב. התחייבויות הקרן כלפי הפנסיונרים, מחושבות כערך הנוכחי של סך תשלומי הפנסיה העתידיים, המבוססים על חישוב אקטוארי, הצפויים להיות משולמים לפנסיונרים אשר מהוונות לפי וקטור ריביות המפורסם על ידי חברה מצטטת. ההיוון לפנסיונרים מחושב לפי תשואה בניכוי דמי ניהול.
- ג. עודף אקטוארי או גירעון אקטוארי שנוצר בשנת המאזן הנובע מגורמים דמוגרפיים, כגון: תמותה נכות וכו', ייזקף לכל אחת מהקבוצות המפורטות בסעיף א לביאור זה, ביחס להתחייבויות הקרן כלפי כל אחת מהקבוצות האמורות. התשואה בפועל על נכסי הקרן המשמשים לכיסוי ההתחייבויות כלפי מבוטחים לא תיצור עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי מאחר והיתרות הצבורות של המבוטחים יותאמו במהלך שנת המאזן בהתאם לתשואה האמורה לפיכך, לא יוצג בדוחות הכספיים ובמאזן האקטוארי עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי למעט עתודה לפנסיונרים כמפורט בתת סעיף ב לעיל.
- ד. בנוסף לעודף או הגרעון האקטוארי המפורט בסעיף ג לעיל, מחושב עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי לפנסיונרים, שנובעים מתשואות ושיעורי ריבית להיוון, בסכום עד לגובה של 1% מהתחייבות הקרן כלפי כל קבוצה, המוצג בנפרד כעתודה לזכאים קיימים לפנסיה ועתודה לפנסיונרים. יתרת העודף או הגרעון נזקפת להתחייבויות לפנסיונרים בהתאמה. במקביל, מבוצע עדכון של סכומי הפנסיה השוטפים המשולמים לכל פנסיונר באם נדרש.
- ה. הקרן מחשבת וכוללת בשורה נפרדת במסגרת ההתחייבויות לפנסיונרים עתודת IBNR (Incurred but not reported) בגין התחייבויות הקרן לתשלומי פנסיה למקרי מוות אשר אירעו עד למועד המאזן ולא דווחו לקרן עד לאותו מועד או שדווחו לקרן עד למועד המאזן ואולם מועד הזכאות, בהתאם לתקנון הקרן, הנו לאחר תאריך המאזן. העתודה מחושבת בהתאם לסכומי התביעות הצפויים על פי הערכת החברה והאקטואר.
- ו. הרכב ההתחייבויות הפנסיונית נקבע וחושב על ידי האקטואר החיצוני של הקרן מר ישעיהו אורזיצר. על כן, יש לראות בדוח האקטוארי השלמה הכרחית לנתוני הדוחות הכספיים.

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

אלטשולר שחם פנסיה כללית

באורים לדוחות הכספיים ביניים

באור 2 - התחייבויות פנסיוניות (המשך)

ז. להלן נתונים אודות עודף (גרעון) אקטוארי לחלוקה**:

אחוזים מתוך ההתחייבות		
<u>לתקופה</u> <u>שהסתיימה</u> <u>ביום 31</u> <u>בדצמבר, 2016**</u>	<u>לתקופה</u> <u>שהסתיימה</u> <u>ביום 31</u> <u>במרץ 2017</u>	
		כלל עמיתי הקרן
-	-	עודף דמוגרפי בגין מקרי פטירת מבוטחים
-	-	גרעון דמוגרפי בגין תוחלת חיים של מקבלי קצבאות
(0.14)	(0.14)	גרעון דמוגרפי בגין פרישות חדשות
-	-	גרעון דמוגרפי בגין שינויים ב- IBNR
-	-	עודף דמוגרפי בגין שינויים בתקנון הקרן
-	-	עודף דמוגרפי בגין שינויים בהנחות
0.17	(0.04)	עודף (גרעון) דמוגרפי בגין גורמים אחרים
0.03	(0.18)	סך הכל עודף (גרעון) דמוגרפי לעמיתי הקרן
		סך הכל עודף (גירעון) דמוגרפי המיועד לעמיתים שאינם מקבלי קצבה כדלעיל
		מיועד לפנסיונרים
0.03	(0.18)	סך הכל עודף (גרעון) דמוגרפי כדלעיל
0.01	(0.47)	עודף (גרעון) בגין סטייה מהנחת התשואה
(0.01)	1.44	עודף (גרעון) בגין שינויים בשיעורי ריבית ההיוון
-	(0.97)	גרעון הנשמר בעתודה אקטוארית
0.03	(0.18)	סך הכל עודף המיועד לפנסיונרים

* נמוך מפרומיל

** עד לתאריך 31.3.2016 לא נצבר ולא חולק עודף או גרעון אקטוארי וזאת עקב כך שלקרן היו רק מבוטחים בלבד.

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

אלטשולר שחם פנסיה כללית

באורים לדוחות הכספיים ביניים

באור 3 - דמי ניהול (המשך)

ג. דמי ניהול לפי מסלולים :

<u>לשנה שהסתיימה</u> <u>ביום 31 בדצמבר</u> <u>2016</u> <u>אלפי ש"ח</u> <u>מבוקר</u>	<u>לתקופה של שלושה חודשים</u> <u>שהסתיימה ביום 31 במרס</u> <u>2016</u> <u>אלפי ש"ח</u> <u>בלתי מבוקר</u>		<u>2017</u> <u>אלפי ש"ח</u> <u>בלתי מבוקר</u>	
210	40	52		<u>מסלול לבני 50 ומטה :</u>
135	36	37		דמי ניהול שנגבו מתוך דמי הגמולים
				דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים
93	18	28		<u>מסלול לבני 50 עד 60 :</u>
				דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים
37	7	10		<u>מסלול לבני 60 ומעלה :</u>
				דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים
*-	-	*-		<u>מסלול למקבלי קצבה :</u>
				דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים
<u>475</u>	<u>101</u>	<u>127</u>		סה"כ

ד. שיעור דמי ניהול לפי מסלולים :

<u>לשנה שהסתיימה</u> <u>ביום 31 בדצמבר</u> <u>2016</u> <u>אלפי ש"ח</u> <u>מבוקר</u>	<u>לתקופה של שלושה חודשים</u> <u>שהסתיימה ביום 31 במרס</u> <u>2016</u> <u>אלפי ש"ח</u> <u>בלתי מבוקר</u>		<u>2017</u> <u>אלפי ש"ח</u> <u>בלתי מבוקר</u>	
3.10	3.17	2.86		<u>מסלול לבני 50 ומטה :</u>
0.92	0.96	0.88		דמי ניהול שנגבו מתוך דמי הגמולים
				דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים
0.81	0.68	0.84		<u>מסלול לבני 50 עד 60 :</u>
				דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים
0.84	0.92	0.76		<u>מסלול לבני 60 ומעלה :</u>
				דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים
0.29	-	0.50		<u>מסלול למקבלי קצבה :</u>
				דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

אלטשולר שחם פנסיה כללית

באורים לדוחות הכספיים ביניים

באור 4 – תשואת הקרן

<u>תשואה ממוצעת נומינלית ברוטו</u> <u>לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר</u>	<u>תשואה הממוצעת נומינלית ברוטו</u> <u>לתקופה של שלושה חודשים</u> <u>שהסתיימה ביום 31 במרס</u>		
<u>2016</u> <u>אלפי ש"ח</u> <u>מבוקר</u> <u>אחוזים</u>	<u>2016</u> <u>אלפי ש"ח</u> <u>בלתי מבוקר</u> <u>אחוזים</u>	<u>2017</u> <u>אלפי ש"ח</u> <u>בלתי מבוקר</u> <u>אחוזים</u>	<u>מסלולי השקעה לעמיתים שאינם</u> <u>מקבלי קצבה**:</u>
6.00	0.61	2.65	מסלול לבני 50 ומטה
7.69	0.31	2.22	מסלול לבני 50 ועד 60
4.32	1.64	0.66	מסלול לבני 60 ומעלה
(3.55)	-	(1.29)	תיק השקעה לפנסיונרים*

* המסלול החל לפעול ביום 30 ביוני 2016.

באור 5 – התחייבויות תלויות והתקשרויות

לתאריך המאזן ולתאריך פרסום הדוחות הכספיים ביניים לא קיימות כל תביעות משפטיות נגד הקרן. לפירוט בדבר תביעות המשפטיות המתנהלות כנגד החברה המנהלת, ראה באור 24 בדוח הכספי ביניים של החברה המנהלת.

הצהרה (certification)

אני, יאיר לוינשטיין, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של אלטשולר שחם קרן פנסיה כללית (להלן: "קרן פנסיה כללית") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס, 2017 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן פנסיה כללית וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרן פנסיה כללית למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של קרן פנסיה כללית; וכן-
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן פנסיה כללית, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרן פנסיה כללית והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של קרן פנסיה כללית על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן פנסיה כללית. וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן פנסיה כללית:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן פנסיה כללית; וכן-
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן פנסיה כללית.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

28.05.2017

יאיר לוינשטיין
מנכ"ל

הצהרה (certification)

אני, שרון גרשביין, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של אלטשולר שחם קרן פנסיה כללית (להלן: "קרן פנסיה כללית") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס, 2017 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן פנסיה כללית וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרן פנסיה כללית למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של קרן פנסיה כללית; וכן-
(א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן פנסיה כללית, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של קרן פנסיה כללית והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של קרן פנסיה כללית על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן פנסיה כללית. וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן פנסיה כללית:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן פנסיה כללית; וכן-
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן פנסיה כללית.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

28.05.2017

שרון גרשביין
משנה למנכ"ל, מנהלת כספים ומטה